

Seat No. : _____

NN-113

November-2025

B.A., Sem.-III

DSC-C-GUJ-232 : Gujarati (Major)

(As per NEP 2020)

(ગ્રંથકારનો અભ્યાસ – ઝવેરચંદ મેઘાણી, ‘યુગવંદના’ અને ‘વેવિશાળ’)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પાંચ પ્રશ્નો છે.

(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1. ઝવેરચંદ મેઘાણીના સાહિત્યિક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબલો વિશે ચર્ચા કરો. 10
અથવા
1. ઝવેરચંદ મેઘાણીના જીવનનો પરિચય આપી, તેમના સાહિત્યસર્જન વિશે નોંધ લખો. 10
2. ‘યુગવંદના’ના કાવ્યોને આધારે ઝવેરચંદ મેઘાણીની કવિ તરિક્કીની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓ આલેખો. 10
અથવા
2. ટૂંકનોંધ લખો :
 - (1) ‘યુગવંદના’માં રાષ્ટ્રપ્રેમના કાવ્યો 5
 - (2) ‘યુગવંદના’માં પીઠિતદર્શન વિષયક કાવ્યો 5
3. નવલકથાના સાહિત્યસ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખીને, ઝવેરચંદ મેઘાણી કૃત ‘વેવિશાળ’નું મૂલ્યાંકન કરો. 10
અથવા
3. ટૂંકનોંધ લખો :
 - (1) ‘વેવિશાળ’ નવલકથામાં સુશીલાનું પાત્ર 5
 - (2) ‘વેવિશાળ’ નવલકથામાં નિરૂપિત સામાજિક સમસ્યા 5
4. વિભાગ (A) માંથી બે અથવા વિભાગ (B) માંથી બે ટૂંકનોંધ લખો.
 - (A) (1) ‘કસુંબીનો રંગ’ કાવ્યનું રસદર્શન 5
 - (2) ‘વેવિશાળ’ નવલકથામાં ગદ્યશૈલી 5અથવા
 - (B) (1) ‘છેલ્લો કટોરો’ કાવ્યની સમીક્ષા 5
 - (2) ‘વેવિશાળ’ નવલકથામાં વસ્તુસંકલના 5

- (1) ગુજરાતી સાહિત્યમાં સૌરાષ્ટ્રની ખમીરવંતી ધરતીને સૌ પ્રથમવાર કયા સર્જકે રજૂ કરી છે ?
 (a) પન્નાલાલ પટેલ (b) ચુનીલાલ મડિયા
 (c) ઝવેરચંદ મેઘાણી (d) ઈશ્વર પેટલીકર
- (2) પોતાને 'પહાડનું બાળક' તરીકે ઓળખાવનાર ઝવેરચંદ મેઘાણીનો જન્મ ક્યાં થયો હતો ?
 (a) ભાવનગર (b) ચોટીલા (c) અમદાવાદ (d) બાબરા
- (3) ઝવેરચંદ મેઘાણી કયા દૈનિકમાં 'કલમ અને કિતાબ' વિભાગ સંભાળતા હતા ?
 (a) 'કચ્છમિત્ર' (b) 'સંદેશ'
 (c) 'જન્મભૂમિ-પ્રવાસી' (d) 'ફૂલછાબ'
- (4) ઝવેરચંદ મેઘાણીને 'રાષ્ટ્રીય શાયર'નું બિરૂદ કયા કાવ્યસંગ્રહ દ્વારા મળે છે ?
 (a) 'કિલ્લોલ' (b) 'ચૂંદડી' (c) 'યુગવંદના' (d) 'કંકાવટી'
- (5) ઝવેરચંદ મેઘાણીના યુગવંદના કાવ્યસંગ્રહની પ્રથમ આવૃત્તિ ક્યારે પ્રકાશિત થઈ હતી ?
 (a) ઈ.સ. 1907 (b) ઈ.સ. 1942
 (c) ઈ.સ. 1947 (d) ઈ.સ. 1935
- (6) "વિશ્વભરના યુવાનોની આંખો અડે; પંથ જાણ્યા વિના પ્રાણ ઘોડે ચડે" આ પંક્તિ ઝવેરચંદ મેઘાણીના કયા કાવ્યની છે ?
 (a) 'સ્વતંત્રતાની મીઠાશ' (b) 'વિરાટ-દર્શન'
 (c) 'તરુણોનું મનોરાજ્ય' (d) 'કવિ, તને કેમ ગમે ?'
- (7) ગુજરાતી સાહિત્યમાં લોકસાહિત્યના સંશોધક-સંપાદક તરીકે કોનું પ્રદાન મૂલ્યવાન ગણાય છે ?
 (a) કવિ દલપતરામ (b) ઝવેરચંદ મેઘાણી
 (c) રામનારાયણ વિ. પાઠક (d) રાવજી પટેલ
- (8) ઝવેરચંદ મેઘાણી કૃત 'વેવિશાળ' કૃતિનું સાહિત્યસ્વરૂપ જણાવો.
 (a) નિબંધ (b) ટૂંકી વાર્તા
 (c) નવલકથા (d) નાટક
- (9) ઝવેરચંદ મેઘાણી કૃત 'વેવિશાળ' નવલકથાના નાયકનું નામ આપો.
 (a) મનહરલાલ (b) સુખલાલ
 (c) વિજયચંદ્ર (d) રાજેશકુમાર
- (10) ઝવેરચંદ મેઘાણી કૃત 'વેવિશાળ' નવલકથામાં સુખલાલની માતા સુખલાલને કયા શહેરમાં મોકલે છે ?
 (a) વડોદરા (b) હૈદરાબાદ (c) મુંબઈ (d) દિલ્હી
- (11) ઝવેરચંદ મેઘાણી કૃત 'વેવિશાળ' નવલકથામાં ભાભુનું સાચું નામ શું છે ?
 (a) રામબાઈ (b) ઘેલીબેન (c) સંતોકબેન (d) જયાબેન
- (12) ઝવેરચંદ મેઘાણી કૃત 'વેવિશાળ' નવલકથામાં સુખલાલ અને સુશીલાનું વેવિશાળ ફોક ન થાય તે માટે સૌથી વધારે મહેનત કોણ કરે છે ?
 (a) ખુશાલ (b) જીવણલાલ
 (c) દીપચંદ (d) વિજયરાય